

KLIIMAMINISTEERIUM

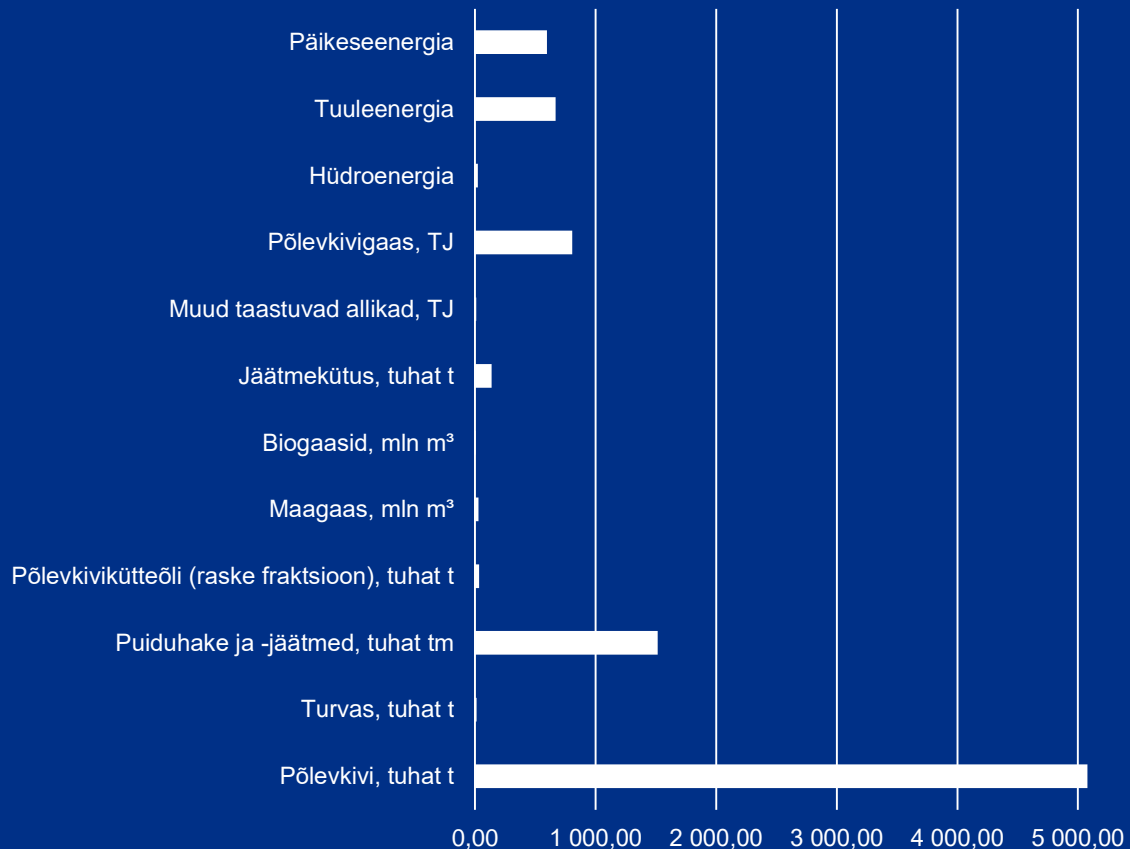
Taastuvelenergeetika

Karlis Goldstein
Energeetika osakond
Kliimaministerium

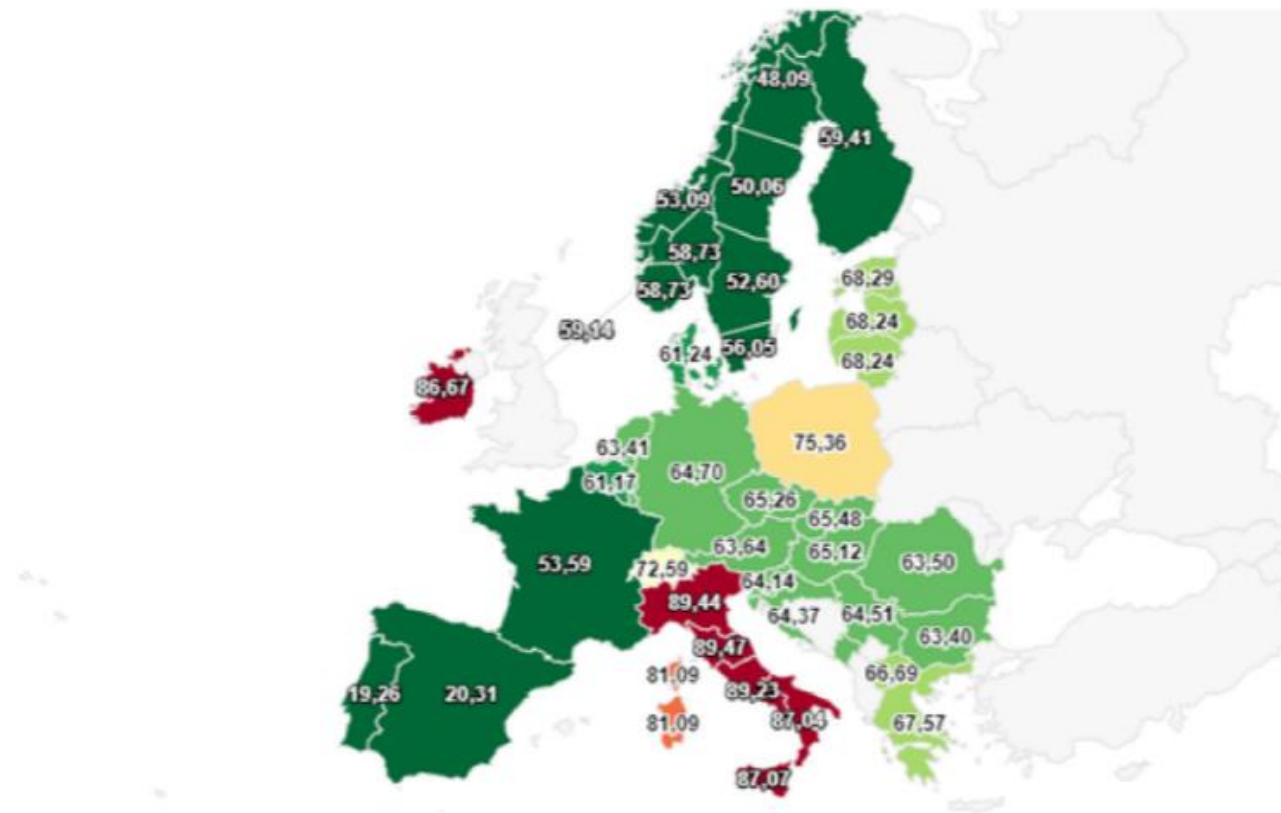
Kontekst

Toodetud elektrienergia 2022

Average day-ahead electricity spot market prices in March 2024

in EUR/MWh

Energy-Charts.info; Last Update: 03/31/2024, 7:49 PM GMT+2

Eesti energiaeesmärgid aastaks 2030

taastuenergia 65 % osakaal energia lõpptarbimises

- **Toodetakse 100 % taastuvelektrit võrreldes lõpptarbimisega**
- **taastuenergia osakaal hoonete kütmisel 63 %**
- **taastuenergia osakaal transpordis 14 %**

Energiatõhususe suurendamine

- **Energia lõpptarbimine püsib tänasel tasemel (32 TWh)**
- **Varustuskindluse ja energiajulgeoleku tugevdamine**
- **juhitavate võimsuste strateegilise reservi loomine**

Maismaa tuuleenergia

2023. aastal käivitati kohaliku kasu mehhanism

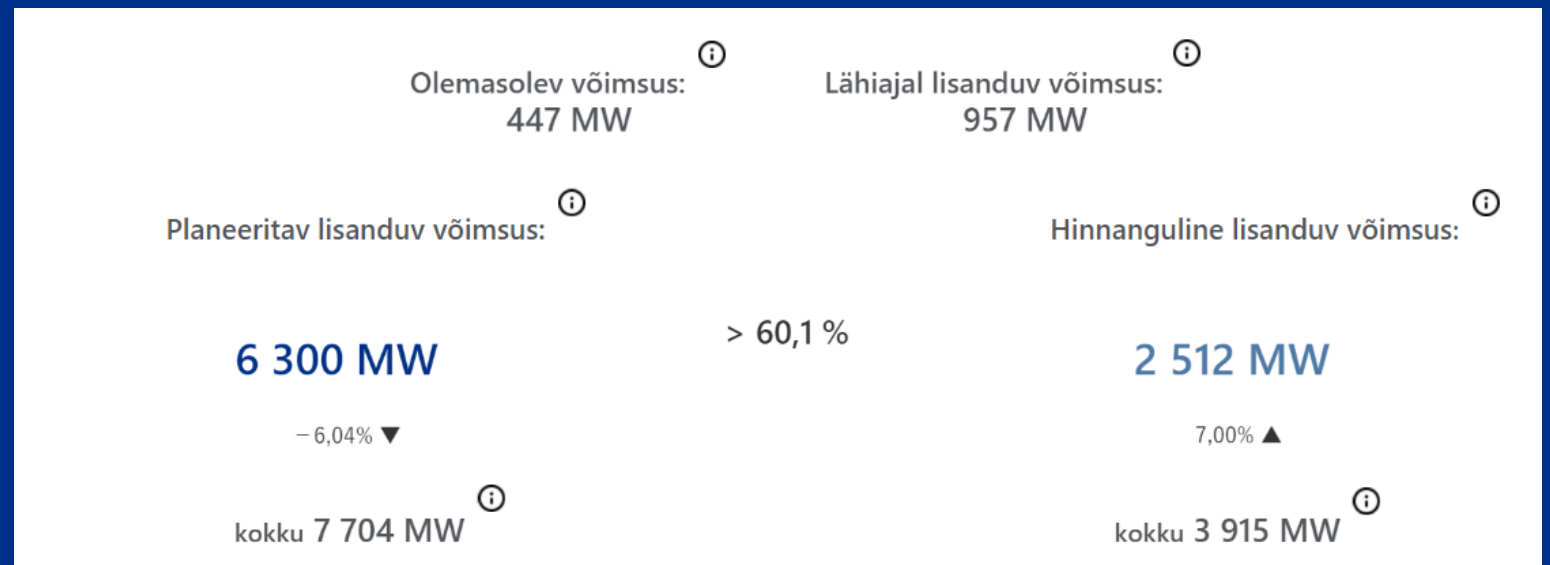
70% kõrguspiirangutest kaob 2022 aasta otsuse tulemusena 2024/25 aastal

Vähempakkumised:

2022 540 GWh

2023 780 GWh

Maismaatuul veab taastuenergia 2030 aastani

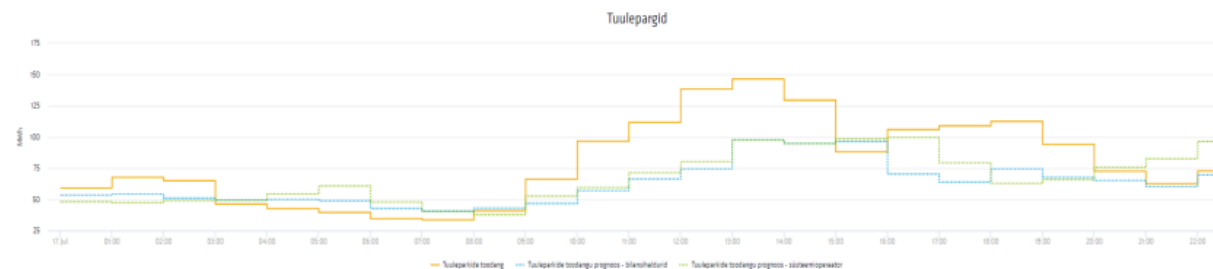
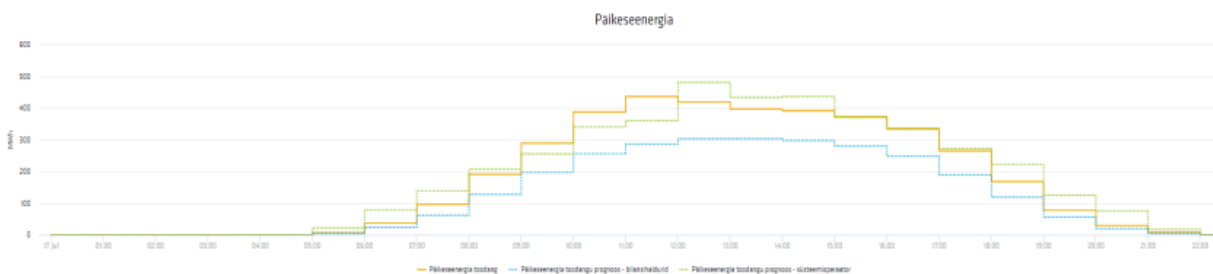

Päikeseenergia

2023. aasta päikeselistel tundidel oli börsihind 21% võrra madalam kui aasta keskmine börsihind

EUR/MWh

17-07-2023

00 - 01	108,99
01 - 02	101,75
02 - 03	96,08
03 - 04	88,08
04 - 05	91,50
05 - 06	98,80
06 - 07	119,55
07 - 08	129,78
08 - 09	5,63
09 - 10	3,32
10 - 11	3,57
11 - 12	2,22
12 - 13	0,86
13 - 14	0,59
14 - 15	0,00
15 - 16	0,06
16 - 17	1,29
17 - 18	162,14
18 - 19	168,42
19 - 20	166,53
20 - 21	166,50
21 - 22	100,10
22 - 23	110,06
23 - 00	47,57

Eestisse installeeritud päikeseparkide võimsus >800 MW, millest toetustega 55% (444 MW)

Aastaks 2030 lisandub ligikaudu 600MW uut päikeseenergia võimsust hübriidparkide osana

Maismaa tuuleenergiat toetades kasvab nii päikeseenergia kui salvestuse maht

Näeme, et tuulistel päevadel on elektri hind keskmisest madalam

2023. aastal oli Soome turuhind tuulistel päevadel 33% keskmisest soodsam

Eesti tuuleparkide installeeritud võimsus aasta lõpu seisuga:

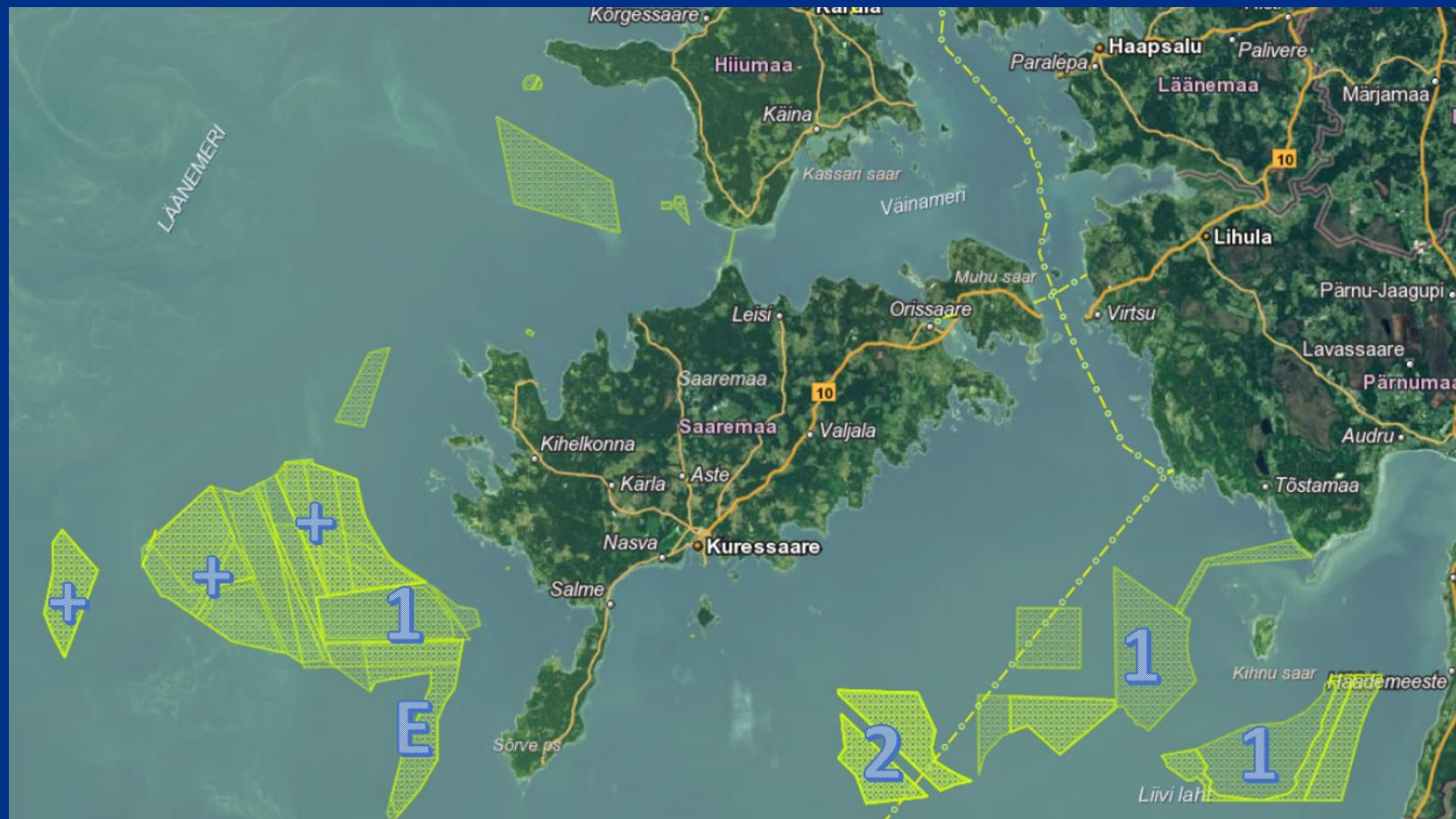
- **2022 – 320 MW**
- **2023 – 420 MW (+30%)**
- **2024 – 700 MW (+65%)**

- **2025 – 1000 MW (prognoos)**
- **2026 – 1400 MW (prognoos)**
- **2027 – 1800 MW (prognoos)**

Meretuul

- Merealaplaneering
- 12 TTJA oksjonit
- 7 GW potentsiaali
- Esimene 1 GW võrgus 2033
- ELWIND

Energiajulgeoleku säilitamine ja varustuskindluse parandamine

- **Pidev lokaalne ja regionaalne võimsuste piisavuse analüüsimine**
- **Võimsusmehhanismi põhimõtete väljatöötamine**
- **Balti elektrisüsteemi sünkroniseerimine Euroopa sagedusalaga**
- **Põhivõrgu laiendamine Saaremaale ja võrkude kliimakindluse suurendamine**
- **Täiendavad ühendused (Estlink3, EstLat4, Eesti-Saksamaa)**

Salvestus

2032 aastal võrgus ca 800 MW salvestust

Panustab hinnastabiilsusesse, varustuskindlusesse, majandusse

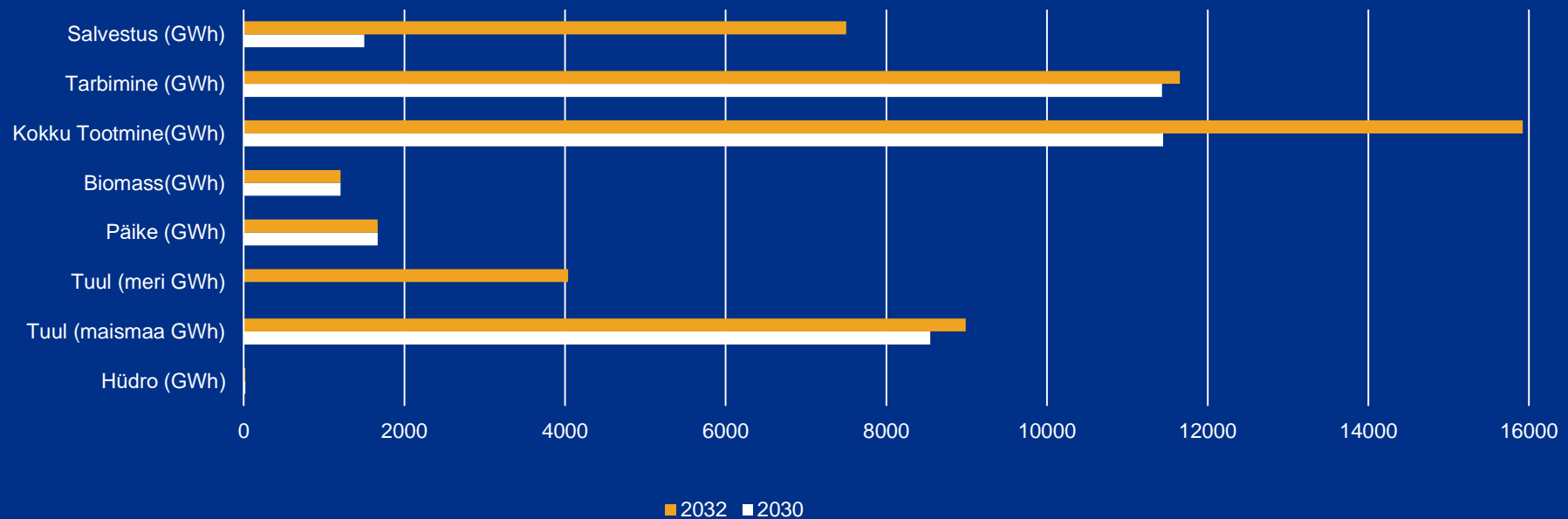
Tarbimise stsenaariumid

Elekter taastuvatest energiaallikatest (RES-E) (GWh)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Tarbimine (TWh) (Elering)	9,0	9,2	9,3	9,5	9,7	9,9	10,3
Tarbimine (TWh) (koos omatarbega)	10,0	10,2	10,3	10,5	10,8	11,0	11,4
Tarbimine (TWh) (Alternatiiv 1)	9,0	9,8	11,2	11,4	11,6	11,9	12,4
Tarbimine (TWh) (Alternatiiv 2)	9,0	10,0	11,0	12,0	13,0	15,6	16,0

Prognoos 2030+

Aasta prognoositud keskmine hind vahemikus 49-66 Eur/MWh

TE 100% mootor

Tuulespetsiifiline 4+4 TWh vähempakkumine

Toetus aastasele riigisiselt tarbitud elektrienergia mahus

- **Eesmärk:**
  - **stimuleerida salvestust ja uut lisandväärtusega tarbimist**
  - **elektri hind lõpptarbijale ei või kasvada**
- **Toetusperiood maismaal 12 aastat ja merel 20 aastat**
- **TE tasu esmärk aastaks 2030 – 1,3 s/kWh kohta või vähem**
- **Väljakutse - elektri lõpphind kodutarbijale alla 17 s/kWh @ 2035**

Riigiabi luba

Meretuul

Rada A -

**tavapärane riigiabiloole taotlus
luba ca 1-2 aastaga
+ toetus vastavalt CEEAG-le**

Maismaatuul

Rada B -

ÜGEM

**toetusmaht max 30 mEUR/arendaja/projekt/a; kokku max 300 mEUR/a
+ kiire ja hõlbust**

Seadusandlikud muudatused

Elektrituru seadus (ELTS)

ELTS muudatused VVs 2024

Muuta vajalikud sätted

Lõplik vastuvõtmine RKs peale riigiabi luba

Vähempakkumiste määrus, korraldus ja teade

Kasutada ELTSi ajakohastamisest saadud sisendit

Vastuvõtmine VVs peale ELTSi jõustumist

Konsultatsioonid turuosalistega

Toetuskeemi ja riigiabiloole kontekstis

Seadusmuudatuste väljatöötamisel

Täname!

karlis.goldstein@kliimaministeerium.ee